

Kilden
kjønnsforskning.no

Kilden kjønnsforskning.no

Årsrapport 2024

Forord

Kilden er et nasjonalt kunnskapssenter for kjønnsperspektiver og kjønnsbalanse i forskning og innovasjon. Vi jobber bredt med å formidle forskning om kjønn og likestilling.

I mitt første år som direktør for Kilden kjønnsforskning.no har jeg blitt imponert over det dedikerte arbeidet som utføres av våre ansatte og samarbeidspartnere. I denne årsrapporten gir vi en fylldig gjennomgang av Kildens aktiviteter, og viser bredden og nedslagsfeltet i vår aktivitet som et kunnskapssenter for kjønnsperspektiver og kjønnsbalanse i mangfold og innovasjon.

La meg trekke fram noen høydepunkter fra alt vi har gjort og skapt i 2024: Årets store satsing var formidling av forskning på kvinnehistorie, inspirert av 200-årsjubileet for fødselen til kvinnesakskvinnen, forfatteren og maleren Aasta Hansteen.

Relevansen av kvinnehistorisk forskning for vår samtid og framtid var tema for årskonferansen, og vi har arrangert flere populærvitenskapelige seminarer med kvinnehistoriske temaer. Ikke minst har vår podkast Kjønnsavdelingen viet en hel sesong til norsk kvinnehistorie under overskriften «Kvinner som forandret Norge». Vår erfaring gjennom året er at det fremdeles er stor interesse for kvinnehistorie, og at det finnes en viktig overføringsverdi fra kvinnehistorisk forskning til forskning på andre historisk marginaliserte grupper.

I løpet av året har vi satt søkelyset på likestillingsparadokset som ligger i det kjønnssegregerte arbeidslivet, og da særlig utdanninger og jobber der det mangler menn. I en artikkelserie i nyhetsmagasinet, og på et godt besøkt seminar i Oslo i november, utfordret vi forskere til å hjelpe oss å forstå hvorfor omsorgsyrkene fremdeles tiltrekker seg mye færre menn enn kvinner, og diskutere hvordan dette kan endres.

Kilden har også tatt oppdrag som har utvidet vår kompetanse og vårt nedslagsfelt. I utredningsprosjektet *Taxation and Gender Equality. The Case of Norway* har vi på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet kartlagt hva forskningen forteller om forholdet mellom norsk skattepolitikk og likestilling. Her avdekker vi vesentlige kunnskapshull og reiser spørsmålet om det finnes et uutnyttet likestillingspotensial i skattepolitikken.

Flere oppdrag kom til i 2024, som vi ser fram til å sette i gang i 2025. *Twin-In* er et europeisk prosjekt for grønn og digital omstilling av landbruket. Her skal vi bidra med ekspertise på kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver i forskning, og utvikle en *gender integration plan* til bruk for prosjektets partnere fra Romania, Italia, Spania og Hellas.

I juni kunne vi juble over at Stortinget i sitt reviderte budsjett bevilget 5 millioner kroner til etablering av kvinnehelseportalen.no. Mange av Kildens venner og brukere vil vite at vi, i samarbeid med Norske kvinners sanitetsforening (NKS), har jobbet hardt og målrettet med dette prosjektet siden 2016. Sammen med Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning og NKS er vi nå klare for å realisere en etterlengtet formidlingsportal for forskning på kvinners helse.

Dette – med mer – tar vi med oss inn i 2025, og jeg ser fram til fortsettelsen!

Direktør for Kilden kjønnsforskning.no

Kristin Engh Førde

Kristin Engh Førde, direktør for Kilden.
(Foto: Ellen Johanne Jarli)

Om Kilden kjønnsforskning.no

Kilden er et nasjonalt kunnskapssenter for kjønnsperspektiver og kjønnsbalanse i forskning og innovasjon. Vi jobber bredt med å formidle forskning om kjønn og likestilling.

Kilden ble opprettet av Norges forskningsråd i 1998 og er i dag organisert som en uavhengig avdeling i Forskningsrådet. Vi har ansvar for å fremme kjønnsforskning, og kjønnsperspektiver og kjønnsbalanse i forskning og innovasjon, gjennom å formidle og sammenstille forskning. I tillegg skal vi bidra til en kunnskapsbasert offentlig debatt om kjønn og likestilling.

Vi samarbeider med forskningsmiljøer og interesseorganisasjoner fra hele landet, og har et bredt nordisk og europeisk nettverk. Kilden har et mandat vedtatt av Forskningsrådet, og et faglig råd som involveres i prosesser som å utvikle strategi, kompetanse og prosjekter.

Tre av Kildens medarbeidere; Kristin Aukland, Vibeke Hoem og Susanne Dietrichson. (Foto: Ellen Johanne Jarli)

Kildens årskonferanse

Hver høst siden 2021 har Kilden avholdt sin årskonferanse, hver gang med forskjellige tema. På årskonferansen i 2024 stilte vi spørsmålet «Trenger vi fortsatt kvinnehistorie?». For å svare på det inviterte vi historikere og andre fagfolk som har forsket på kvinners historie, til refleksjon og diskusjon om kvinnehistoriens utvikling, betydning og politiske potensial i vår tid – et halvt århundre etter at de første kvinnehistorikerne satte i gang sitt arbeid.

Konferansen reiste viktige spørsmål til både forskningen, skoleverket og populærvitenskapelige formidlere: om vi fortsatt trenger kvinnehistorie, hvilken plass kvinnehistorie har i historieundervisningen og om kvinnehistorie fortsatt har politisk sprengkraft.

Med i diskusjonen var historieprofessor Hilde Sandvik, historielærer Maria Halle, sosialantropolog Michelle A. Tisdell og bestselgende forfatter Hege Duckert, alle med et brennende engasjement for kvinnehistorisk formidling. For å vise hvor mangfoldig kvinnehistorieforskningen er, fikk vi spennende foredrag om så vidt forskjellige temaer som den kvinnelige faraoen Hatshepsut (ved Reinert Skumsnes), menneskeofringer i vikingtida (ved Marianne Moen), enslige mødres drap på sine nyfødte barn i årene rundt 1900 (ved Maria A. Sæther) og 1970-tallets lesbiske opprør (ved Tone Hellesund).

Konferansen var en suksess med over 120 deltakere på Nasjonalbiblioteket i Oslo sentrum 7. november. I tillegg deltok 60 personer digitalt.

Hilde Sandvik, professor i historie ved Universitetet i Oslo, holdt hovedinnledningen med tittelen «Kvinnehistorie trengs – forskning, undervisning, formidling». (Foto: Skjermdump, Kilden kjønnsforskning.no)

Kildens arrangementer

I 2024 inviterte Kilden til ni seminarer og konferanser, i tillegg til Kildens årskonferanse. Som kunnskapssenter er vi et møtested for kjønnsforskningsfeltet, sivilsamfunnet, myndighetene og alle som er interessert i kjønn og likestilling. Vi blir ofte invitert til å samarbeide med andre om arrangementer, og tar også selv initiativ til å løfte kjønnsperspektiver i forskning på nye arenaer.

Med denne aktiviteten når vi stadig bredere ut med formidlingsarbeidet vårt, og treffer nye målgrupper. Vi fortsetter å utvikle nettverk og kontaktflater innen nye fagdisipliner og miljøer, og til sammen har omtrent tusen personer deltatt fysisk eller digitalt på våre arrangementer i løpet av året.

Ofte finner man dyktige Kilden-medarbeidere på programmet som innledere, moderatorer og konferansier. I tillegg har vi invitert 43 ulike forskere, samfunnsdebattanter og fagpersoner opp på scenen i løpet av året, og samarbeidet med blant annet de nasjonale likestillingssentrene, Nasjonalbiblioteket, Senter for tverrfaglig kjønnsforskning (UiO), Norske Kvinners Sanitetsforening og Museumsnettverk for kvinnehistorie.

Seminarer og konferanser 2024

Er IT fortsatt et «guttefag»? 15. februar

Vi sørget for faglig påfyll om kjønnsbalansen i IT-fagene da vi inviterte forsker og forfatter Hilde G. Corneliussen til Forskningsrådets interne seminarrekke *Fag til lunsj*.

Likestilling under press. Hva mener lederne på kjønns- og likestillingsfeltet? 24. februar

I forkant av 8. mars lot vi Kildens direktør og lederne ved de nasjonale likestillingssentrene reflektere rundt endring, motstand og veien videre for norsk likestillingsarbeid. Webinaret var et samarbeid mellom Kilden, Likestillingssenteret KUN, Senter for likestilling – UiA, Likestillingssenteret og Reform – ressursenter for menn.

Under Oslo Pride inviterte vi til seminar om skeiv kjønnsforskning. Fra venstre: Niels Nyegaard, Miki Gebrelul og ordstyrer Hanne Skogvang Stork. (Foto: Kilden kjønnsforskning.no)

Fagseminar: Aasta Hansteen: Kunstner, forfatter og kvinnesakspioner 25. februar

I samarbeid med Nasjonalbiblioteket fylte vi Store Auditorium til randen med et engasjerende fagseminar om den legendariske Aasta Hansteen i forbindelse med 200 års-jubileet for hennes fødsel.

Hva skal vi med skeiv kjønnsforskning? 26. juni

For andre år på rad satte vi kjønnsforskning på agendaen på Pride House, den offisielle debattarenaen til Oslo Pride. I samarbeid med Senter for tverrfaglig kjønnsforskning (UiO) inviterte vi til forskerstafett og debatt om skeiv kjønnsforskning.

Skeiv kvinnehistorie: Den legendariske Aasta Hansteen 26. juni

I forbindelse med 200-årsjubileet for Aasta Hansteens fødsel, inviterte vi også til innledninger og sofasamtale om kvinnesakspioneren Hansteen i et skeivt perspektiv på Pride House.

Feil medisin: Når helseforskning mangler kjønnsperspektiver 22. september

Under Forskningsdagene satte vi kjønnsperspektiver i helseforskning på agendaen i samarbeid med Norske Kvinners Sanitetsforening. På grunn av stor etterspørsel publiserte vi også innspilte deler av arrangementet som egne videoer på nett.

Skal bioteknologien befri oss fra barnløshet? 28. oktober

I samarbeid med Senter for tverrfaglige kjønnsforskning (UiO) inviterte vi til lanseringsseminar for Tidsskrift for kjønnsforskning 4/2024: *Kjønn og reproduksjon etter reformen av bioteknologiloven* på Domus Bibliotheca.

Kjønn og mangfold på museet: Å formidle fra historiens blindsoner 14. november

I samarbeid med Museumsnettverket for kvinnehistorie var vi medarrangør av avslutningskonferansen for prosjektet «Kjønnets verdi i et museumshierarki», der Kilden har vært partner og nyhetsmagasinet har bidratt med en artikkelserie.

Hvorfor vil ikke flere menn bli sykepleiere og lærere? 19. november

Hvert år markerer vi den internasjonale mannsdagen med et eget mannsseminar, og i år belyste vi omsorgsykker og det kjønnsdelte arbeidsmarkedet fra et mannsperspektiv. Seminaret tok fraspark i nyhetsmagasinets artikkelserie om menn i omsorgsykker.

Årets mannseminar handlet om menn i omsorgsykker. Fra venstre: Marko Stojilkovic, Are Saastad, Jan Messel, Runa Brandal Myklebust og Marte Olsen. (Foto: Skjermdump, Kilden kjønnsforskning.no)

Filmserie: Kjønnsperspektiver i helseforskning

Medisinske studier ser ofte bort fra kjønnsforskjeller, og det finnes fortsatt lite kunnskap om helseutfordringer og sykdommer som særlig rammer kvinner.

Under Forskningsdagene bidro vi til å løfte temaet med seminaret «Feil medisin: Når helseforskning mangler kjønnsperspektiver» i samarbeid med Norske Kvinners Sanitetsforening.

Vi inviterte tre forskere til å presentere dagsaktuelle eksempler på kjønnsperspektiver i helseforskning, og etter stor interesse fra publikum publiserte vi opptaket av forskerstafetten:

- **Alzheimers sykdom: Når kjønn er en viktig faktor i medisinsk forskning**

Ved Mari Aksnes, forsker og postdoktor ved Geriatrisk avdeling ved Universitetet i Oslo.

- **Hjerter banker ulikt: Kjønn og hjertesykdom**

Ved Helga Bergljot Midtbø, forsker og nestleder ved Senter for forskning på hjertesykdom hos kvinner ved Universitetet i Bergen.

- **Kjønn: En blindfleck i persontilpasset medisin**

Ved Torkild Visnes, seniorforsker i bioteknologi og nanomedisin ved SINTEF.

Jo større kontroll over variabler, jo mindre hensyn tas til kjønn

Torkild Visnes er blant forskerne du kan se og høre i filmserien. (Foto: Skjermdump, Kilden kjønnsforskning.no)

Podkast: Kjønnssavdelingen

Kilden har laget podkast siden 2017 om hovedsakelig samfunnsaktuelle tema og med utgangspunkt i studiosamtaler med forskere. I 2024 satset vi på historiefortellende podkast med kvinnehistorie.no som springbrett, med vignetten «Kvinner som forandret Norge», og støtte fra Fritt Ord.

I denne sesongen har forfatter Hege Duckert belyst historien om Katti Anker Møller sammen med professor Kari Tove Elvbakken, som la vekt på arbeiderkvinnenes rolle i etableringen av de første mødrehygienekontorene. Andre forskernavn er kunsthistoriker Marit Paasche, professor i humanistisk helseforskning Birgitta Haga Gripsrud og kulturhistoriker Tone Hellesund. Også aktivisten Gro Nylander har figurert i flere episoder, der hun streifer innom hvordan ammehjelpen ble en viktig aktør i den nye kvinnebevegelsen som tar form på 70-tallet og nyfeminismens opptur og nedtur, men også kvinnehistoriske legender som Aasta Hansteen og Katti Anker Møller.

Hanne Skogvang Stork har vært programleder og skrevet manus til episodene. Et viktig mål har vært å vise hvor sammensatt og mangfoldig kvinnehistorie faktisk er, og hvor viktig det er å dra veksel på ulike kilder i formidlingen av kvinnehistorie – som annen historie.

Til tross for gjennomsnittlig lengde på episodene på omkring 45 minutter, viser lytterstatistikken at mange lytter til episoden er tilnærmet ferdig. Disse tallene viser også at episodene når mange lyttere under 35 år gamle, og at både menn og kvinner lytter til podkasten.

Publiserte episoder i serien så langt:

- **Aasta Hansteen: «Alt som er revolusjonært og synes umulig er jeg med på»**
- **Den internasjonale kvinnedagens historie: Kampen om 8.mars**
- **Katti Anker Møller og kampen for fritt moderskap**
- **Ammerevolusjonen – da puppen ble politisk**
- **Det personlige blir politisk: 70-tallet, nyfeministene og lesbisk teori**
- **Abortlovens historie**

Trine Rogg Korsvik (t.v.) er fast gjest i den nye sesongen, her avbildet i studio sammen med programleder Hanne Skogvang Stork. Korsvik er seniorrådgiver i Kilden og fagansvarlig for kvinnehistorie.no. (Foto: Ellen Johanne Jarli)

Kildens nyhetsmagasin

I Kildens nyhetsmagasin kan du lese intervjuer med forskere om ny kjønnsforskning, forskning med kjønnsperspektiver og forskning på likestilling, nyhetsartikler om forskningspolitikk som berører kjønnsforskningsfeltet, og meningsstoff om kjønn og forskning.

Kildens nyhetsmagasin er en uavhengig nettavis som er underlagt redaktørplakaten og medlem i Fagpressen. Susanne Dietrichson er nyhetsmagasinets ansvarlige redaktør, og redaksjonen bestod i 2024 av Hanne Skogvang Stork og Simon Gramvik.

I 2024 publiserte vi totalt 91 artikler, mot 101 i 2023 og 89 i 2022. Av de 91 nyhetsartiklene var 83 egenproduserte. Vi har som mål å publisere minst to nyhetsartikler i uka.

De tre mest leste nye artiklene i 2024:

1. – Kjønn og mangfold bør gjennomsyre alt vi gjør i museet
2. Kjærlighetsbrevene deres utfordret kvinnerollen
3. Aasta Hansteen: «Alt som er revolusjonært og synes umulig, er jeg med på!»

Vi har som mål å skrive nyhetsartikler som gjenspeiler tverrfagligheten i forskningen vi skriver om, og i 2024 var det stor spennvidde i temaer. Vold i nære relasjoner, kjønnsroller i musikk, likestilling, kjønn og helse, kvinner i filosofi, for å nevne noen. Temaer vi viet særlig oppmerksomhet dette året var kvinnehelse, og det kjønnsdelte arbeidslivet med fokus på menn i kvinnedominerte omsorgsykker. Dette er temaer som har vært aktuelle i 2024 både i nyhetsbildet og i form av nye vitenskapelige publikasjoner. I de fleste artiklene har vi intervjuet flere kilder.

Kjønn og mangfold i museet var tema i årets mest leste artikkel, der Mona Pedersen og Tilla Solli ved Kvinnemuseet/Anno museer er intervjuet. (Foto: Susanne Dietrichson)

Menn i omsorgsykker

I 2024 har vi publisert en serie på tre nyhetsartikkel og en lederkommentar, om menn i omsorgsykker. I disse artiklene tok vi for oss tre yrker innenfor omsorgssektoren som er særlig kvinnedominerte: sykepleie, lærer og barnehagelærer. Vi intervjuet forskere og arbeidstakere om mulige årsaker til mangelen på menn i disse yrkene. Med utgangspunkt i dette arbeidet, valgte vi menn i omsorgsykker som tema for vårt årlige seminar på den internasjonale mandagen 19. november.

Kildens masterblogg

Vi publiserte elleve innlegg i Masterbloggen i 2024. Til Masterbloggen, som ble startet opp 2023, inviterer vi personer som har skrevet masteroppgave med kjønnsperspektiver til å skrive et innlegg om oppgaven sin. Bloggen gir et innblikk i ulike faglige interessefelt blant studenter innenfor kjønns- og likestillingsfeltet, som spenner fra transhistorie, kunst og likestilling til temaer knyttet til arbeidsliv og utdanning.

Republisering

Vi republiserte også stoff fra andre medier som kan være aktuelt for våre lesere. I 2024 republiserte vi åtte artikler fra blant andre UiB, Det humanistiske fakultet ved UiO, og Kifinfo.no.

Nyhetsartiklene våre blir jevnlig republisert av andre medier, blant annet forskning.no. På den måten når vi ut til flere og nye lesere. De tre mest leste artiklene fra Kildens nyhetsmagasin på forskning.no i 2024 var disse:

1. [For 50 år siden var hverdagen i 2024 utenkelig. Hva skjedde?](#) (– Norden har banet vei i familiepolitikken)
2. [– Kvinnelige voldsofre tar et enormt ansvar, sier Hannah Helseth](#) (– Kvinnelige voldsofre tar et enormt ansvar)
3. [Magnus Lagabøtes landslov ga kvinner rett til arv fra foreldrene sine](#) (Middelalderlov ga kvinner nye rettigheter)

Kjønn i museet

Kilden har også vært med i prosjektet [«Kjønnets verdi i et museumshierarki: Om representasjon av kvinner, kjønn og mangfold på museum»](#), som ble avsluttet i år. Det har vært ledet av Kvinnemuseet/Anno museum og hatt som mål å endre museers praksis og tenkemåte når det gjelder kjønn og mangfold. Kildens nyhetsmagasin har bidratt med en artikkelserie om kjønnsperspektiver i museenes virksomhet, og har siden oppstarten i 2018 publisert 17 nyhetsartikler. I tillegg var vi medarrangør av prosjektets avslutningskonferanse i Oslo 14. november.

Kildens nyhetsmagasin på engelsk

Kilden publiserte 13 nyhetsartikler på engelsk i 2024. Dette er oversettelser av egenproduserte nyhetsartikler på norsk, samt én republisering fra UiO. Vi har prioritert å oversette artikler om norsk forskning på internasjonale tematikker og/eller forskning på norske forhold som vi har erfart at er interessant for utenlandske forskere. For eksempel forskning på norsk likes-tilling og likestillingspolitikk, eller på historiske personer som er kjent utenfor Norge, som for eksempel Edvard Munch eller Camilla Collett.

De tre mest leste artiklene fra 2024:

1. [Female musicians ride the Norwegian country wave](#)
2. [How the AIDS epidemic changed Norway](#)
3. [The political love letters of Camilla Collett and Amalie Skram](#)

Lesertallene viser en markant økning i lesere på de mest leste artiklene. Samtidig ble det publisert færre artikler i det engelske nyhetsmagasinet i 2024.

De tre mest leste artiklene på engelsk av alle publiserte de siste fem årene (2019–2023):

1. [The history of Norwegian equality](#) (fra 2013)
2. [When sex becomes impossible due to burning pain in and around the vulva](#) (fra 2016)
3. [Digital misogyny on the rise](#) (fra 2022)

Kvinner i countrymusikk var på lesertoppen blant årets engelske artikler. Foto: Bjørn Erik Pedersen/Wikipedia.

Tidsskrift for kjønnsforskning

Kilden eier *Tidsskrift for kjønnsforskning*, som vi utgir i samarbeid med Universitetsforlaget. Dette er et norsk, vitenskapelig tidsskrift (nivå 1) av høy kvalitet med stor grad av tverrfaglighet og tematisk variasjon. Tidsskriftet har siden omleggingen til åpen tilgang i 2017 hatt jevn økning hvert år i antall sidevisninger på Universitetsforlagets nettsted Idunn.no. I 2024 viser lesertallene at det er stadig flere som er interessert i tidsskriftets artikler, og vi nådde et nytt topptall på 60 849 nedlastninger, en økning på litt over 7 prosent fra 2023.

Kilden har ansvar for å tilsette redaktører og utfører arbeidet som redaksjonssekretær. Redaktører i 2024 har vært Elisabeth Stubberud, førsteamanuensis, og Siri Øyslebø Sørensen, professor og senterleder, begge ved Senter for kjønnsforskning ved NTNU.

Tidsskriftets redaksjonsråd består av åtte medlemmer med faglig, geografisk og institusjonell spredning. Det ble i 2024 utgitt fire numre med til sammen 15 fagfellevurderte artikler. Det var tre åpne numre og ett temanummer, med tittelen *Kjønn og reproduksjon etter reformen av bioteknologiloven*. Temanummeret hadde gjesteredaktørene Ingvill Stuvøy, førsteamanuensis, Institutt for sosiologi og statsvitenskap ved NTNU og Kristin Engh Førde¹, tidligere postdoktor, Senter for tverrfaglig kjønnsforskning ved UiO. Det ble arrangert lanseringsseminar for dette nummeret på Scene Domus Bibliotheca ved UiO.

Den mest leste nye artikkelen i 2024 var *Det var jo en anden tid: Klaus Rothsteins Den sorte mand og anti-woke som politisk projekt* av Mathias Danbolt, professor i kunsthistorie ved Københavns Universitet og Lene Myong, professor i kjønnsforskning ved Universitetet i Stavanger. At en artikkel som går inn i en aktuell og tidvis opphetet debatt som den om «woke» får mange lesere, viser tidsskriftets relevans, også utenfor det akademiske nedslagsfeltet.

Prisvinnerne av Årets artikkel 2023 under overrekkelsen på Umeå universitet. Fra venstre: Jon Petter Stoor, Jennie Brandén, Monica Burman og Lena Maria Nilsson. (Foto: Hans-Olof Utsi)

¹ Kristin Engh Førde var postdoktor ved Senter for tverrfaglig kjønnsforskning (Universitetet i Oslo) i perioden da dette nummeret ble produsert, fra 1. februar 2024 i en bistilling. Hun ble direktør i Kilden kjønnsforskning i februar 2024, men var ikke tilknyttet Kilden da nummeret ble planlagt og påbegynt i 2022–2023.

Alle tidsskriftets artikler er tilgjengelige med sammendrag eller utdrag på kjønnsforskning.no og i sin helhet på ldunn.no. Vi deler alle nye utgaver av tidsskriftet og noen enkeltartikler i sosiale medier og i Kildens nyhetsbrev. I likhet med annet innhold som Kilden formidler, ser vi av statistikken at tidsskriftets utgaver også har lang levetid. For eksempel fikk artikkelen *«Gjennomsnittskvinnen», kjønnstesting og det hvite blikket: rasialiserte forestillinger av kjønn i eliteidrett* fra 2020 1700 nye visninger i 2024, i forbindelse med den mye omtalte OL-debatten om Imane Khelif, Lin Yu-Ting og kjønnstesting i idrett. Dette viser at tidsskriftet har aktualitet over lang tid, og at eldre innhold fortsatt er relevant for – og bidrar til å informere – pågående debatter.

Fra lanseringsseminar for temanummer om Kjønn og reproduksjon etter reformen av bioteknologiloven på Scene Domus Bibliotheca ved UiO. Fra venstre: temareda­ktør Kristin Engh Førde, ordstyrer Thea Elnan (til vanlig journalist i Morgenbladet) og temareda­ktør Ingvill Stuvøy. (Foto: Kilden kjønnsforskning.no)

Kvinnehistorie.no

Kilden eier og drifter nettstedet kvinnehistorie.no. Kildens arbeid med kvinnehistoriske nettsider begynte allerede i 2003, og i 2019 ble disse slått sammen til nettstedet kvinnehistorie.no. Siden oppstarten har nettstedet blitt den største plattformen for populærvitenskapelig formidling av kvinnehistorie i Norge.

Kilden har flere ganger fått midler fra Fritt Ord for å utvikle sidene med nye tema. På tampen av 2023 ga Fritt Ord midler til å utvikle artikler om innvandrede kvinners historier, et tema kvinnehistorie.no inntil nå har hatt få artikler om.

Både fagansvarlig for kvinnehistorie.no, Trine Rogg Korsvik, og eksterne skribenter har bidratt med nye artikler om innvandrede kvinners historier i Norge fra vikingtida og fram til nyere tid. I tillegg har eksterne skribenter bidratt med nye artikler om blant annet kvinnelige sveisere, regissører og krigsseilere, samt om den engang berømte - og senere glemte - forfatteren Karen Sundt.

Tidslinjen «[Viktige tall i norsk kvinnehistorie](#)» er den mest besøkte siden, og tematisk utpeker artikler om samisk kvinnehistorie og 1970-tallets kvinnekamp seg med særlig høye lesertall.

Kilden har i flere år samarbeidet med Nasjonal digital læringsarena (NDLA) om republisering av stoff fra våre nettsteder kjønnsforskning.no og kvinnehistorie.no i undervisningsøyemed. NDLA bruker artikler fra kvinnehistorie.no som kilder i sine artikler innenfor historiefaget. Disse er hvert år blant de mest leste artiklene på kvinnehistorie.no.

En av de nye artiklene handler om de kvinnelige sveiserne som kom til Fredriksstad Mekaniske Verksted i 1971. (Foto: Ole Arvesen. Eier: June Sørensen)

Nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Kilden mottar også ekstern finansiering når vi utfører oppdrag for ulike aktører. Noen av oppdragene går over flere år, og en viktig oppgave er å oppdatere og videreutvikle disse i dialog med oppdragsgivere. Vi utvikler også nye prosjekter.

Nasjonalt

Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning (Kif-komiteen)

Kif-komiteen er oppnevnt av Kunnskapsdepartementet, og Kilden har siden 2005 hatt oppdraget med å utvikle og drifte nettstedet kifinfo.no, i tillegg til andre oppgaver for komiteen.

Nettstedet er en aktør for likestilling og mangfold i forskning, en ressurs for forskningssektoren i deres likestillingsarbeid og Kif-komiteens vindu ut mot sektoren. Dette gjør vi gjennom blant annet å skrive nyhetsartikler og utvikle ressursider, informere om tiltak og litteratur, og formidle medieklipp og arrangementer. I tillegg bruker vi nyhetsbrev og sosiale medier for å nå ut til aktuelle målgrupper. Årlig utfører vi kommunikasjonsarbeid i tilknytning til sektorens nettverkskonferanse.

I 2024 markerte Kif-komiteen 20-årsjubileum med konferanse og film. Vi bisto med arbeid med filmmanus, samt kommunikasjonsarbeid rundt 20-årsmarkeringen og andre arrangementer.

På nettstedet kifinfo.no gjorde vi flere fornyelser i 2024, den største at vi samlet alle ressursidene med tiltak under en ny side: *Likestilling og mangfold*. Til denne utviklet vi en ny side med informasjon om klasse og sosial bakgrunn i akademien, i tillegg til oversikten over tiltak for kjønnsbalanse og etnisk mangfold. Det nye menypunktet har både norsk og engelsk versjon.

Arbeidet med en brukerundersøkelse av nettstedet ble igangsatt, og fortsetter inn i 2025.

I april 2024 opprettet vi en profil for Kifinfo på LinkedIn. Vi hadde flere kampanjer i sosiale medier, blant annet i forbindelse med Kif-komiteens jubileumskonferanse.

Som en del av det årlige arbeidet med å oppdatere ressursiden *Handlingsplaner for likestilling og mangfold*, undersøkte vi i 2024 i underkant av 80 universiteter, høyskoler og forskningssinstitutter. Resultatet viser at et overveldende flertall av institusjonene har handlingsplaner for likestilling, og disse er lenket til på kifinfo.no.

Siden det er lite kunnskap om norskfødte forskere med innvandrerforeldre, startet vi i 2024 research på denne tematikken, som munner ut i en artikkelserie. Første artikkel i serien ble publisert i 2024, de neste kommer i 2025.

Totalt publiserte vi 32 artikler i nyhetsmagasinet på norsk og 13 på engelsk, delte i underkant av 400 medieklipp fra andre medier og publiserte i overkant av 55 arrangementer i kalenderen.

Totalt antall sidevisninger var i overkant av 150 000, en stor økning fra 2023.

Kristin Aukland er ansvarlig for oppdraget for Kif-komiteen, som utføres i samarbeid med Vibeke Hoem. Kilden skriver en egen årsrapport for oppdraget.

Bufdir

Kilden mottok tilskudd fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) i 2024. I tråd med tildelingsbrevet gikk midlene til våre formidlingsaktiviteter om ulike aspekter ved kjønn og likestilling. Kilden skriver en egen årsrapport til Bufdir knyttet til dette tilskuddet.

Internasjonalt

EU-samarbeid/GENDERACTIONplus

Kilden er, som en del av Norges forskningsråd, partner i [GENDERACTIONplus](#) (2022–2025), et policy-orientert prosjekt finansiert av EUs forskningsprogram Horisont Europa. Prosjektet bidrar inn i arbeidet for økt kjønnsbalanse og inkludering i Det europeiske forskningsområdet (ERA).

Konsortiet består av til sammen 40 partnere og tilknyttede partnere, i hovedsak forskningsråd og nasjonale myndigheter, fra 21 land. Et sentralt tema i GENDERACTIONplus er integrering av kjønnsperspektiver i forskning. Her har Kilden bidratt i kartleggingen av hvilke tiltak institusjonene i prosjektet har for å integrere kjønnsperspektiver i forskning og innovasjon, som resulterte i rapporten *[Benchmarking and assessment report on guidelines for sex/gender analysis](#)*.

I 2024 har vi formidlet prosjektets resultater og rapporter i våre kanaler, samt deltatt på prosjektkonferansen for alle partnerne i Madrid i juni. Vi har også påbegynt arbeidet med en digital workshop som vi skal holde for prosjektdeltakerne om kjønnsbasert vold og seksuell trakassering i academia. Elin Rekdal Müller koordinerer vår deltakelse i prosjektet, og skal arrangere workshopen sammen med Vibeke Hoem og Kristin Engh Førde i april 2025.

I juni møttes hele konsortiet i GENDERACTIONplus i Madrid.
(Foto: GENDERACTIONplus)

SYNERGY-nettverket mot kjønnsbasert vold og vold i nære relasjoner

Kilden har i perioden 2020–2024 utviklet og driftet nettstedet eeagender.org på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD). Nettstedet er en kommunikasjonsplattform for SYNERGY-nettverket, initiert av JDs EØS-samarbeid for å forebygge vold i nære relasjoner.

Målet med nettstedet er å synliggjøre gode praksiser og erfaringer fra de ulike EØS-prosjektene i nettverket, for igjen å inspirere flere gode tiltak på feltet. I 2024 ble det publisert ni nyhetsartikler, i tillegg til at vi laget en ny ressurside på nettstedet. Ressurssiden var [en oversikt](#) over alle nettverksaktiviteter og konferanser i perioden 2018–2024.

En del av oppdraget er å bistå i forbindelse med arrangementer. I 2024 bidro vi blant annet med kommunikasjonsarbeid i tilknytning til SYNERGY-konferansen i Polen: “Protection of people experiencing domestic violence”. I 2024 utarbeidet vi også, i samarbeid med kommunikasjonsbyrået Iteo, en PPT-mal for nettverket til bruk på fremtidige konferanser og nettverksmøter.

Nettstedet eeagender.org gikk opp fra 19 000 sidevisninger i 2023 til 31 000 sidevisninger i 2024. Kilden drifter også en LinkedIn-side for SYNERGY-nettverket for å promotere og spre nettstedet til relevante målgrupper. I 2024 hadde kanalen rundt 330 følgere, en økning fra 200 i 2023.

Vibeke Hoem er ansvarlig for oppdraget. Kilden skriver egen årsrapport til JD for oppdraget.

Bilateralt samarbeid mellom Norge og Romania: RoNor - Stronger together against gender-based violence!”

Høsten 2024 fikk Kilden i oppdrag å utarbeide en rapport om seksuell vold, med mål om å forbedre tilgangen til, og styrke overgrepsmottak i Romania.

For å samle innspill, arrangerte Kilden to møter med en ekspertgruppe bestående av representanter fra hjelpeapparatet, offentlig sektor, frivillige organisasjoner og forskningssektoren. I tillegg deltok Kilden på et feltbesøk i Romania. Det inkluderte en konferanse i Bucuresti og besøk hos tre overgrepsmottak i Romania, i tillegg til at vi dokumenterte bilaterale utvekslingsmøter mellom norske eksperter og rumenske representanter fra relevante institusjoner. Rapporten skal ferdigstilles og lanseres i mars 2025.

Nettverk og samarbeid

Kilden samarbeider aktivt med mange ulike partnere både i Norge og utlandet. Kilden deltakelse i nasjonale og internasjonale nettverk viser en stor spennvidde og at vårt arbeid har relevans for en rekke andre aktører i våre nettverk:

- NING – Nordiske informasjonskontor for kjønn og likestilling
- Nasjonalt museumsnettverk for kvinnehistorie
- LUN – Nettverk for likestillingsarbeidere i forskningssektoren
- SYNERGY-nettverket i regi av Justis- og beredskapsdepartementets EØS-samarbeid om Istanbul-konvensjonen
- Rings – The International Research Association of Institutions of Advanced Gender Studies
- Wine – Women's Information Network of Europe
- Atgender – The European Association for Gender Research, Education and Documentation
- Kommunikasjonsnettverket med de nasjonale likestillingssentrene og Kilden

Kildens medarbeidere sitter også i ulike råd og utvalg:

- Faglig råd, Kvinnemuseet på Kongsvinger (Susanne Dietrichson)
- Redaksjonen til Arbeiderhistorie, Arbeiderbevegelsens arkiv og biblioteks årbok (Trine Rogg Korsvik)

Fra venstre: Mona Pedersen, avdelingsdirektør ved Anno museum, Pia Laskar, idéhistoriker og dosent i kjønnsvitenskap fra Stockholm, Eeva Kristina Nylander, forsker ved Museum of European Cultures i Berlin, og Trine Rogg Korsvik under Museumskonferansen. (Foto: Kilden kjønnsforskning.no)

Nasjonale og nordiske samarbeidspartnere i 2024

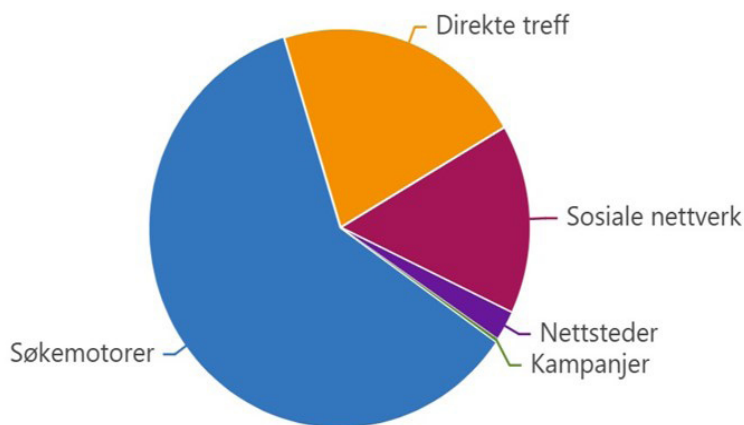
Anno museum, Aristotle University of Thessaloniki (Hellas), Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark), Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek (Sverige), Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), forskning.no, Høgskulen på Vestlandet, Justis- og beredskapsdepartementet (JD), KEL – Forskergruppe for kjønn, etnisitet og likestilling, Nord universitet, Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning (Kif-komiteen), Kvennasögusafni Íslands (Island), Kvinnemuseet, Likestillingssenteret KUN, Likestillingssenteret, Likestillings, mangfold og inkluderingsutvalget ved Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen (UMAK), LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg, Nasjonalbiblioteket, Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning, Oslo universitetssykehus, Nationella sekretariatet för genusforskning (Sverige), National Agency for Equal Opportunities between Women and Men (Romania), NIKK - Nordisk information för kunnskap om kön (nordisk), Norges handelshøyskole (NHH), Norsk digital læringsarena (NDLA), Norske kvinners sanitetsforening, Reform – ressursenter for menn, Senter for kjønnsforskning (NTNU), Senter for kjønnsstudier (UiS), Senter for kvinne- og kjønnsforskning (UiT), Senter for likestilling – UiA, Senter for tværfaglig kjønnsforskning (UiO), Statistisk sentralbyrå, St. Olaf Collage i Minnesota (USA), Taternes landsforening, Universitetsforlaget, VON kommunikasjon og Østfoldmuseene. Utover disse institusjonene har vi også samarbeidet med en rekke enkeltpersoner i forbindelse med prosjekter og oppdrag vi har utført.

Nettstedet

Kjønnforskning.no er vår viktigste formidlingsportal. Her finner man blant annet nyhetsmagasinet vårt, våre egne rapporter, *Tidsskrift for kjønnforskning* og podkasten *Kjønnsavdelingen*. I tillegg formidler vi relevante publikasjoner og arrangementer fra andre aktører på vårt felt.

60 prosent av nettstedets 355 000 visninger kom i 2024 fra søkemotorer som Google (95 prosent) eller tilsvarende, hvorav Bing er den nest mest brukte.

Dette viser at innholdet vårt skårer høyt på relevans og troverdighet når folk oppsøker informasjon om kjønnforskning og relaterte tema. Diagrammet viser hvordan publikum fant veien til kjønnforskning.no:

En stor andel er kjent med nettsidene våre allerede og kom direkte inn dit for å finne innhold. Det viser at vi har en lojal leserkrets og at vi er en synlig aktør på vårt felt. 15 prosent (opp 1 prosent fra 2023) av besøkene kom fra sosiale nettverk, de aller fleste fra Facebook (96 prosent, opp fra 93), hvor nyhetsartikler og annet innhold fra Kilden jevnlig promotes.

Vi ser at antall besøkende fra sosiale medier fortsatt er høyt, selv om Facebooks algoritmer prioriterer innhold fra nyhetsmedier i mindre grad enn før. Det viser at Kildens økte innsats på sosiale medier gir avkastning. At det er 3 prosent flere enn i 2023 som kommer via Facebook, kan også delvis skyldes at vår aktivitet på twitter/X er lavere, samt at aktiviteten på LinkedIn har økt, selv om kun 1 prosent av trafikken fra sosiale medier kommer herfra. 2 prosent av leserne våre kommer via andre nettsteder. Vi ser at stoff fra våre sider lenkes til fra ulike læringsplattformer, medier og tekstgenereringsmodeller som Chatgpt.

I 2024 hadde Kildens engelske sider over 88 000 sidevisninger, en oppgang på 8000 fra 2023. Av den totale trafikken på Kildens norske og engelsk nettsider utgjør trafikken på de engelske sidene litt over 25 prosent, en liten økning i forhold til i 2023.

Sosiale medier

Kilden er i dag til stede på fire plattformer på sosial medier: Instagram, Facebook, LinkedIn, Youtube og Twitter/X. Vi er mest aktive på Facebook, der vi snart har 8000 følgere til sammen på vår norske og engelske konto. I 2024 brukte vi LinkedIn mer aktivt enn tidligere, med gode resultater. Vi gikk fra 300 til nesten 500 følgere i løpet av året. På alle plattformer utenom Twitter/X ser vi jevn vekst og økende engasjement og interesse for Kildens aktiviteter, der spesielt arrangementene våre når bredt ut på Facebook. Kildens YouTube-konto fikk også ny aktivitet i 2024, da vi publiserte opptak fra et seminar om kjønnsperspektiver i helseforskning.

Nyhetsbrev

Gjennom våre nyhetsbrev har vi direkte kontakt med publikum som er interessert i arbeidet vårt. Det norske nyhetsbrevet sendes ut ukentlig, mens abonnenter på nyhetsbrevet på engelsk får det en gang i måneden. Det norske nyhetsbrevet har nå i overkant av 2000 abonnenter, nesten 200 flere enn ved utgangen av 2023. Nyhetsbrevet på engelsk har 849 abonnenter, en liten økning fra 2023. Både blant det nasjonale og internasjonale publikummet ser vi at det er stor interesse for nyheter fra kjønnsforskningsfeltet, Tidsskrift for kjønnsforskning og tips fra kalenderen og vår spalte for nye publikasjoner.

Kildens faglige råd

Fra og med 2019 har Norges forskningsråd oppnevnt et eget faglig råd for Kilden. Medlemmer av Kildens faglige råd for perioden 2022–2024 var disse:

- Professor Elisabet C. Ljunggren, dekan for Fakultet for samfunnsvitenskap ved Nord universitet og leder av fagrådet
- Avdelingsdirektør Anna Bjørshol, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- Seniorrådgiver Knut Oftung, Likestillings- og diskrimineringsombudet
- Forsker Ivana Suboticki, Institutt for tverrfaglige kulturstudier, NTNU
- Førsteamanuensis Ronald Mayora Synnes, Institutt for sosiologi og sosialt arbeid, Universitetet i Agder
- Forskningsleder Mari Teigen, Senter for likestillingsforskning (CORE) ved Institutt for samfunnsforskning
- Assisterende direktør/seniorforsker Torunn L. Tryggestad, Institutt for fredsforskning (PRIO), leder for PRIO Centre on Gender, Peace and Security
- Avdelingsdirektør for forskning og bevaring Thomas Walle, Musea i Sogn og Fjordane

Fagrådet har avholdt to fysiske møter, henholdsvis 11. april og 16. oktober. I forkant av fagråds-møtet 16. oktober ble det arrangert en workshop hvor medlemmer fra Kildens faglige råd og relevante personer i Forskningsrådet møttes for drøfting og innspill rundt Forskningsrådets arbeid med å fremme kjønnsperspektiver i forskning. Det ble særlig satt et søkelys på arbeidet med oppdatering av policyen for kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver i forskning.

Fagrådet møttes i april. Fra venstre: Leder av Fagrådet, professor Elisabet C. Ljunggren, Elin Beate Grotnes (vara for avdelingsdirektør Anna Bjørsholktoratet, Torunn L. Tryggestad, Ronald Mayora Synnes, Elin Rekdal Müller, Kilden, Kristin Engh Førde og Knut Oftung. (Foto: Kilden kjønnsforskning.no)

Bakerste rad, fra venstre: Elin Grotnes (Seniorrådgiver, Bufdir), Anne Winsnes Rødland (Seniorrådgiver, Forskningsrådet), Ingeborg W. Owesen (Seniorrådgiver, Forskningsrådet), Heidi Dybesland (Seniorrådgiver, Forskningsrådet), Rune Vistad (Avdelingsdirektør, Forskningsrådet), Trine Rogg Korsvik (Seniorrådgiver, Kilden)

Midterste rad, fra venstre: Knut Oftung (Seniorrådgiver, Ligestillings- og diskrimineringsombudet), Johannes Waage Løvhaug (Avdelingsdirektør, Forskningsrådet), Cecilie Anita Mathiesen (Spesialrådgiver, Forskningsrådet), Anja Wiesbrock (Seniorrådgiver, Forskningsrådet), Anna Bjørshol (Avdelingsdirektør, Bufdir (The Norwegian Directorate for Children, Youth and Family Affairs)), Ole Johan Borge (Avdelingsdirektør, Forskningsrådet)

Første rad, fra venstre: Elin Rekdal Müller (Seniorrådgiver, Kilden), Mari Teigen (Forskningsleder, Senter for likestillingsforskning (CORE) ved Institute for Social Research), Torunn L Tryggestad (Assisterende direktør/Seniorforsker Institutt for fredsforskning (PRIO), Kristin Engh Førde (Direktør, Kilden), Elisabet Ljunggren (Professor, Dekan for Fakultet for samfunnsvitenskap (FSV) ved Nord University og leder av Kildens faglige råd), Benedicte Løseth (Områdedirektør, Forskningssystemet og internasjonalisering, Forskningsrådet). (Foto: Kilden kjønnsforskning.no)

Kildens ansatte

KRISTIN ENGH FØRDE
Direktør for Kilden kjønnsforskning.no

TRINE ROGG KORSVIK
Seniorrådgiver

KRISTIN AUKLAND
Seniorrådgiver

ELIN REKDAL MÜLLER
Seniorrådgiver

SUSANNE DIETRICHSON
Redaktør for Kildens nyhetsmagasin

KRISTINE SUNDVOR SOLVIN
Rådgiver

SIMON GRAMVIK (engasjement)
Rådgiver

HANNE SKOGVANG STORK
Forskningsjournalist

VIBEKE HOEM
Seniorrådgiver

Kilden hadde 8,1 årsverk i 2024.

Kildens ansatte i 2024. Ikke avbildet: Simon Gramvik og Kristine Sundvor Solvin.
(Foto: Ellen Johanne Jarli)

Kilden kjønnsforskning.no
Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 Lysaker

post@kilden.forskningsradet.no
kjonnsforskning.no

Publikasjonen kan lastes ned fra
www.kjonnsforskning.no/nb/arsrapporter
Publisert juni 2025

Design: Kilden kjønnsforskning.no
Forsidefoto: Ellen Johanne Jarli

ISBN 978-82-12-04218-6 (pdf)
Årsrapport 2024 Kilden kjønnsforskning.no